

Pepita Macau i Julià

(Palau-saverdera, 1914 - Barcelona, 2011)

Pepita Macau era la segona de quatre germanes, totes mestres, del matrimoni Isidre Macau i Teixidor (Palau-saverdera, 1892 – Barcelona, 1946), científic naturalista, arqueòleg i Paquita Julià, empordanesa de Palau-saverdera. El seu pare, mestre de gran categoria pedagògica, va deixar molt bon record a totes les poblacions on va exercir (Piera (l'Anoia), Verges (el Baix Empordà), Sarrià de Ter (el Gironès), Barcelona, Escoles del Patronat Escolar de l'Ajuntament).

Les filles del matrimoni eren Carme (Olot, 1911), Pepita (Palau-saverdera, 1914), Rosa (Piera, 1916) i Maria Antònia (Verges, 1922). Era una situació familiar excepcional que va permetre que les quatre filles poguessin continuar estudiant. Una família tolerant i oberta d'esperit, en el sentit que les filles varen estudiar la carrera que els hi va agradar i no pas la que el pare volia. Pepita ho recordava amb aquestes paraules:

El papà ens va deixar escollir la carrera que volguéssim, però volia que n'estudiéssim alguna. Jo vaig dir que també volia estudiar per a mestra. I al papà li va semblar bé. El papà ens va dir: "Mireu, nenes, trieu la carrera que vulgueu perquè la vostra carrera és el vostre dot!"

Finalitzats els estudis elementals, les quatre germanes estudiaren magisteri. Carme i Pepita, a l'Escola Normal Femenina de Girona, Rosa començà els estudis a Girona i els continuà a la Normal de la Generalitat durant la República, i Maria Antònia estudià a l'Institut Escola Pi i Margall, a Barcelona, i posteriorment durant el franquisme acabà el batxillerat i obtingué el títol de mestra.

A pesar del pas dels anys, la Pepita recordava bona part del professorat que havia tingut durant els estudis de magisteri:

La professora Recas era la de les labors. La Sra. Segarra de matemàtiques. També hi havia doña Mercedes Clutaró, professora de pedagogia; mossèn Pere Cervera professor de religió; el senyor Pastor de dibuix; doña Adelina Cortina, que era la director i professora de física i química; doña Carmen Julià era la professora de ciències, etc.

El primer poble on va exercir de mestra Pepita va ser a Palau-saverdera, el curs 1933-1934; després a l'Escola del Parc de la Ciutadella, a Barcelona, i a l'escola Montessori del carrer Aribau, fins que ja en temps de guerra marxarà a l'exili, a Anglaterra.

El març del 1938 s'havia casat pel civil i per l'església (en la clandestinitat) amb Josep Pi-Sunyer Cuberta, fill de qui en aquell moment era Conseller de Cultura de la Generalitat, Carles Pi i Sunyer, i que anteriorment havia estat alcalde de Barcelona. Aquest, en veure que la guerra estava perduda, va decidir que les dones i els infants de la família marxessin. Primer s'establiren a Tolosa de Llenguadoc, on la família hi tenia amics. El febrer del 1939 es traslladaren a París i al cap d'un mes, tota la família marxà a Londres, on s'establiren. Allà Carles Pi i Sunyer va actuar com a representant del govern de la Generalitat.

Pepita i el seu marit no tornaren a Catalunya fins el 1948. Els sogres per altra part marxaren cap a Caracas.

Al·l'exili, Pepita no es dedicà a l'ensenyament. Retornada al país i durant la dictadura, va intentar reingressar al magisteri, a les escoles municipals de l'ajuntament de Barcelona però va ser un intent fracassat. Sí que reingressà al magisteri ja en democràcia. Ho recordava així:

passats uns anys, el 1977, va sortir una llei que deia que tots els expedientats podien tornar a exercir. (...) Vaig tornar a reingressar a la mateixa classe que tenia abans, a l'Escola Montessori. Em va fer molta il·lusió. Hi vaig estar del 1977 al 1980.

Salomó Marquès i Sureda

Text elaborat per a l'exposició "De la República a l'exili: els camins de les mestres" a la Biblioteca del Campus Barri Vell de la Universitat de Girona del 07/03/2023 al 23/06/2023.

Més informació a DUGiDocs: <https://dugi-doc.udg.edu/handle/10256/22658>